

УСТАВ СРЕДЊОБОСАНСКОГ КАНТОНА

Полазећи од Устава Федерације Босне и Херцеговине, изражених самоопредјељења бошњачког и хрватског народа, као и осталих грађана Босне и Херцеговине, принципа организовања и уставног уређења Федерације Босне и Херцеговине и њезиних федералних јединица, суверености и територијалне цјеловитости БиХ, као и увјерења да демократске институције, темељене на поштивању људских права и слобода, најбоље осигуравају остварења демократских односа и принципа, пуну националну равноправност и развитак слободног тржишта, Скупштина Средњобосанског кантона, на основу члана В. 4. и 6. Устава Федерације БиХ, на сједници одржаној 28. 03. 1996. године, доноси

УСТАВ¹ СРЕДЊОБОСАНСКОГ КАНТОНА

¹ Објављен у "Службеним новинама Средњобосанског кантона", број 1/97

I. УСПОСТАВЉАЊЕ КАНТОНА

Члан 1.

Бошњаци и Хрвати, као конститутивни народи, заједно са осталима, и грађани Средњобосанског кантона остварују своја суверена права у Федерацији Босне и Херцеговине и Средњобосанском кантону, у складу са Уставом Федерације и овим уставом.

Члан 2.

Средњобосански кантон (у даљњем тексту: Кантон) је федерална јединица Федерације Босне и Херцеговине. Границе Кантона утврђене су Законом о федералним јединицама ("Службене новине Ф БиХ", број 9/96).

Члан 3.

Овај устав мора бити у складу са Уставом Федерације и њиме се осигуравају институције кантоналне власти и заштита права и слобода утврђених Уставом Федерације.

Члан 4.

Састав свих органа у Кантону и општинама мора одражавати националну структуру становништва Кантона, односно општине, а на основу општих и слободних избора и на основу изборних резултата.

Члан 5.

Службено име Кантона је: Средњобосански кантон.

Члан 6.

Сједиште Кантона је у Травнику.

Члан 7.

Кантон има грб, заставу, печат, као и друге симболе о којима одлучује Скупштина Кантона. Симболи Кантона употребљаваат ће се уз симболе Босне и Херцеговине и Федерације Босне и Херцеговине у складу са законом. За прихваћање симбола потребна је већина гласова у Скупштини Кантона, укључујући већину гласова бошњачких посланика и већину гласова хрватских посланика.

Члан 8.

Службени језици Кантона су босански и хрватски. Службено писмо је латиница. Остали језици се могу користити као средства комуникације и наставе.

II. ЉУДСКА ПРАВА И ОСНОВНЕ СЛОБОДЕ

Члан 9.

У извршењу послова из својих надлежности Кантон:

а) предузима све потребне мјере заштите људских права и слобода утврђених у члановима II. А. 1. до 7. и предвиђених инструментима у Анексу Устава Федерације, и дјелује у складу са Уставом Федерације и овим уставом

б) извршава послове из своје надлежности водећи рачуна о националној структури становништва у свакој општини

Члан 10.

Кантон посебно подузима мјере да се омогући право слободног повратка свим избјеглим, прогнаним и расељеним особама са подручја Кантона у мјеста и домове из којих су избјегли, прогнани или расељени, ствара услове за прихват и смјештај избјеглица, прогнаника и расељених особа са пребивалиштем на подручју Кантона уколико нису у могућности да се врате у своје домове, те предузима и друге мјере да им се омогуће услови за живот и рад.

Члан 11.

Све особе имају право, у складу са законом Федерације и Кантона, да им се врати сва имовина одузета у току етничког прогона, као и надокнаду за сву имовину која им не може бити враћена. Све изјаве и обавезе дате под присилом, а посебно оне које се тичу одрицања права на земљу и другу имовину, сматрају се ништавним.

Члан 12.

Кантон, у складу са законом Федерације и Кантона, предузима мјере на остваривању права и заштите инвалида и бораца домовинског рата и чланова породица погинулих бораца.

Члан 13.

Судови и органи управе и друга тијела кантоналне власти примјењују и поштују права и слободе предвиђене у актима наведеним у Анексу Устава Федерације.

Члан 14.

Сви органи Кантона ће, у оквиру сарадње коју остварују органи Федерације, остваривати сарадњу са међународним посматрачким тијелима за људска права основаним за Босну и Херцеговину, као и са надзорним тијелима основаним инструментима наведеним у Анексу Устава Федерације.

III. САРАДЊА СА ОМБУДСМАНИМА

Члан 15.

Људска права и слободе утврђене Уставом Федерације и овим уставом ће штитити омбудсмани. Органи Кантона и општина ће стварати услове за рад омбудсмана и њихових замјеника.

Члан 16.

Органи Кантона и општина ће омбудсманима, на њихов захтјев, омогућити испитивање дјелатности било које институције Кантона или општине, као и било које друге институције или особе које су негирале људско достојанство, права или слободе, укључујући провођење етничког прогона или одржавања његових посљедица, омогућити истраживања свих службених докумената укључујући тајна, као и судске и управне списе и омогућити сарадњу од сваке особе укључујући било ког службеника, посебно у прибављању потребних информација, докумената и списка. Кантон ће омбудсманима у извршавању њихових функција омогућити присуствовање судским и управним поступцима као и састанцима других органа, те приступ и контролу свих мјеста гдје су особе лишене слободе затворене или гдје раде. Органи Кантона и општина су обавезни размотрити извјештаје омбудсмана и одговорити у року који они одреде.

IV. НАДЛЕЖНОСТ КАНТОНАЛНЕ ВЛАСТИ

Члан 17.

Кантон има све надлежности које нису Уставом Федерације изричито повјерене федералној власти или које нису, Уставом Федерације, утврђене као заједничке надлежности Федерације и Кантона.

Члан 18.

Кантон је надлежан, ако овим уставом није другачије одређено, за:

- а) успостављање и надзирање полицијских снага које ће имати јединствене федералне униформе са кантоналним ознакама
- б) утврђивање образовне политике, укључујући доношење прописа о образовању и осигуравању образовања
- ц) утврђивање и провођење културне политике
- д) утврђивање стамбене политике, укључујући доношење прописа који се тичу уређивања и изградње стамбених објеката
- е) утврђивање политике која се тиче регулисања и осигурања јавних служби
- ф) доношење прописа о кориштењу локалног земљишта, укључујући зонирање
- г) доношење прописа о унапређивању локалног пословања и добротворних активности
- х) доношење прописа о локалним постројењима за производњу енергије и осигурања њихове доступности
- и) утврђивање политике у вези са осигурањем радија и телевизије, укључујући доношење прописа о осигурању њиховог рада и изградње
- ј) провођење социјалне политике и успостава служби социјалне заштите
- к) стварање и примјену политике кантоналног туризма, и развој туристичких ресурса
- л) финансирање дјелатности кантоналне власти или њених агенција опорезивањем, задуживањем или другим средствима
- м) доношење прописа о локалној самоуправи

Члан 19.

У складу са Уставом Федерације, Федерација и Кантон надлежни су за:

- а) јамчење и провођење људских права
- б) здравство
- ц) политику заштите човјекове средине
- д) комуникацијску и транспортну инфраструктуру
- е) социјалну политику
- ф) провођење закона и других прописа о држављанству
- г) имиграцију и азил
- х) туризам
- и) кориштење природних богатстава

Члан 20.

У складу са потребама, надлежности из члана 19. овог устава могу бити оствариване заједнички или одвојено, или од стране Кантона координирано од федералне власти. У погледу ових надлежности федералне власти и Кантон договарају се на трајној основи. Када се ради о законима и другим прописима који су обавезујући на подручју цијеле Федерације, у складу са Уставом Федерације и одлукама Скупштине Федерације, федерална власт поступа узимајући у обзир кантоналне надлежности, специфичност Кантона и потребу за флексибилношћу у провођењу, те према потреби утврђује политику и доноси законе који се тичу сваке од надлежност из члана 19. овог устава.

Члан 21.

Кантон може, у складу са законом Кантона, делегирати на федералну власт своје одређене надлежности. Закон из претходног става доноси се двотрећинском већином гласова, укључујући већину гласова бошњачких посланика и већину гласова хрватских посланика.

Члан 22.

Приликом доношења прописа који се односе на локалну самоуправу Кантон је дужан на одговарајући начин консултовати општинске власти. Кантоналне власти ће осигурати изворе финансирања општинама за пренесене им надлежности. Кантонална власт врши управни надзор над радом општинске власти у вршењу надлежности пренесених на општине.

Члан 23.

На захтјев општине, Кантон ће на општину делегирати своје надлежности везане за:

- образовање
- културу
- туризам
- локално пословање
- добротворне активности и
- радиотелевизију

Кантон је дужан то учинити према општинама чије већинско становништво, по националној структури, није становништво које чини националну већину Кантона као цјелине.

V. СТРУКТУРА КАНТОНАЛНЕ ВЛАСТИ

A. ЗАКОНОДАВНА ВЛАСТ КАНТОНА СКУПШТИНА КАНТОНА

1. Опште одредбе

Члан 24.

Законодавно тијело Кантона је Скупштина, која се састоји од једног дома.

Члан 25.

Скупштина Кантона састоји се од 55. посланика.

Члан 26.

Национална структура посланика у Скупштини Кантона одражава националну структуру становништва у Кантону.

Члан 27.

Посланици у Скупштини Кантона имају двогодишњи мандат.

Члан 28.

Посланике у Скупштини Кантона бирају бирачи на демократским и непосредним изборима, тајним гласањем на цијелој територији Кантона, у складу с Уставом и законом.

Сваки бирач има право гласати за било коју од регистрованих странки.

Члан 29.

Прије сваких избора, свака регистрована странка објављује изборну листу кандидата. Посланици у Скупштини Кантона биће бирани са врха листе те странке према броју добивених гласова. Замјене за посланике врше се од лица која слиједи на остатку листе.

Члан 30.

Сваки бирач може бити биран за посланика у Скупштини Кантона. Нespoјиве су функције посланика у Скупштини Кантона са функцијом предсједника Кантона, замјеника предсједника Кантона, и предсједника, замјеника предсједника и чланова Владе, те судија Суда Кантона.

Члан 31.

Скупштина Кантона ће први пут бити сазвана најкасније 10 дана након објављивања резултата избора.

Члан 32.

Скупштина Кантона бира предсједавајућег и замјеника предсједавајућег, који не могу бити из истог конститутивног народа, између посланика у Скупштини.

Члан 33.

Скупштина Кантона засједа јавно, осим у изузетним околностима предвиђеним њеним пословником, и објављује извјештаје о засједањима и одлукама.

Члан 34.

Кантонални прописи ступају на снагу као што је у њима утврђено, али не прије него што буду објављени у службеним новинама Кантона. Кантонални прописи могу се објављивати у "Службеним новинама Федерације".

Члан 35.

Посланицима у Скупштини Кантона исплаћиваће се дневнице и трошкови у складу са законом Кантона.

Члан 36.

Кривични поступак или грађанска парница не могу бити покренути против посланика у Скупштини Кантона, нити посланик

може бити задржан у притвору или кажњен на било који други начин због израженог мишљења и датог гласа у Скупштини Кантона.

2. Одлучивање у Скупштини Кантона

Члан 37.

Одлуке у Скупштини Кантона доносе се наполовичном већином укупног броја посланика, уколико није другачије утврђено овим уставом или Пословником Скупштине.

Члан 38.

Одлуке које се тичу виталних интереса било ког од конститутивних народа у Кантону захтијевају сагласност већине посланика у Скупштини, укључујући већину бошњачких и већину хрватских посланика. Примјена ове одредбе може се захтијевати већином гласова бошњачких или хрватских посланика. Уколико је већина преосталих посланика против примјене ове одредбе, основаће се заједничка комисија бошњачких и хрватских посланика ради разрјешења тог питања. Уколико комисија није у могућности да то питање разријешу у року од седам дана од позивања на ову одредбу, питање ће по хитном поступку ријешити Суд Кантона, уколико је то питање у искључивој надлежности Кантона. Уколико то питање није у искључивој надлежности Кантона, одлуку доноси Суд Кантона уз могућност жалбе Уставном суду Федерације.

Члан 39.

Када предсједник Кантона, уз сагласност са замјеником предсједника Кантона, утврди да Скупштина није у могућности да донесе прописе по поступку из члана 38. овог устава, утврђује, уз сагласност са замјеником предсједника Кантона, приједлог тог прописа и упућује га Влади Кантона да га донесе. Овај пропис важи најдуже 30 дана. Уколико Скупштина Кантона у овом року не усвоји овај пропис, предсједник Кантона, уз сагласност замјеника предсједника, може распустити Скупштину, с тим да се Скупштина не може распустити у периоду од шест мјесеци од првог сазивања.

Члан 40.

Предсједник Кантона, уз сагласности замјеника предсједника, распушта Скупштину ако она не успије донијети буџет Кантона прије почетка буџетске године.

3. Надлежност Скупштине Кантона

Члан 41.

Скупштина Кантона двотрећинском већином:

- а) припрема и усваја устав Кантона, уставни закон и амандмане
- б) бира и смјењује предсједника Кантона и замјеника предсједника Кантона
- ц) потврђује именовање Владе Кантона
- д) бира судије Суда Кантона
- е) утврђује надлежност кантоналних и општинских судова
- ф) доноси закон и остале прописе за извршавање кантоналних надлежности
- г) усваја буџет Кантона и доноси законе о опорезивању и на друге начине осигурава потребно финансирање
- х) одобрава закључивање међународних споразума са државама и међународним организацијама, уз сагласност Скупштине Федерације, у складу са Уставом Федерације
- и) разматра извјештаје омбудсмана
- ј) проводи истраге и у ту сврху може захтијевати свједочење, доказе и документе, не улазећи у надлежност судске власти
- к) доноси пословник Скупштине
- л) врши друге надлежности које су јој повјерене

Б. ИЗВРШНА ВЛАСТ КАНТОНА

1. Предсједник и замјеник предсједника Кантона

Члан 42.

Кантон има предсједника и замјеника предсједника Кантона.

Члан 43.

Предсједник и замјеник предсједника Кантона бирају се већином гласова у Скупштини Кантона између кандидата које предлажу посланици. У избору предсједника и замјеника предсједника Кантона,

Клуб бошњачких посланика и Клуб хрватских посланика одвојено кандидују по једну особу. Избор председника и замјеника председника Кантона захтјева прихватање оба кандидата заједнички, већином гласова бошњачких посланика и већином гласова хрватских посланика. Уколико заједничка кандидатура не добије потребну већину, клубови ће поново размотрити кандидатуру за председника и замјеника председника Кантона.

Члан 44.

Изабране особе ће наизмјенично, по једну годину, бити председник Кантона, а затим замјеник председника Кантона у периоду од двије године. Председник Кантона и замјеник председника Кантона не могу вршити ту функцију више од два узастопна двогодишња мандата.

Члан 45.

Председник и замјеник председника Кантона могу бити смијењени двотрећинском већином гласова Скупштине Кантона, укључујући већину гласова бошњачких посланика и већину гласова хрватских посланика у Скупштини Кантона.

Члан 46.

Уколико председник или замјеник председника Кантона умре, буде смијењен или, према мишљењу Владе Кантона усвојеном консензусом, трајно није у могућности извршавати своје уставне дужности које произлазе из његовог положаја, поступак предвиђен у параграфу 3а. Амандман I. на Устав Федерације провесће у року од 30 дана клуб посланика који је кандидовао особу која се замјењује, да би се попунило упражњено мјесто до краја започетог мандата.

Председник и замјеник председника Кантона обављаће обје функције током периода предвиђеног у претходном ставу ако, према мишљењу Владе Кантона усвојеном консензусом, овај други одређено вријеме није у могућности извршавати своје дужности. Уколико оба мјеста остану упражњена, председавајући Скупштине обављаће обје функције за потребни период.

Члан 47.

- Председник Кантона надлежан је за:
- а) представљање и заступање Кантона
 - б) именовање Владе Кантона

- ц) предлагање судија Суда Кантона
- д) доношење указа о проглашењу закона Скупштине након њиховог доношења
- е) потписивање и ратификовање међународних споразума у име Кантона, уз сагласност Скупштине Федерације, у складу са Уставом Федерације
- ф) давање помиловања за дјела утврђена кантоналним законом, осим за ратне злочине против човјечности и геноцида
- г) подношење захтјева Уставном суду Федерације, у складу са чланом IV. Ц. 10 (2) б) Устава Федерације
- х) разматрање извјештаја омбудсмана и омогућавање услова за њихов рад

Члан 48.

Замјеник предсједник Кантона надлежан је за:

- а) замјењивање предсједника Кантона у случајевима наведеним у члану 46. овог устава
- б) сарађује са предсједником Кантона у оним ситуацијама у којим је потребно да предсједник Кантона затражи његову сагласност
- ц) извршавање оних дужности повјерених од предсједника Кантона или Скупштине Кантона

2. Влада Кантона

Члан 49.

Владу Кантона чине предсједник Владе, замјеник предсједника Владе и министри. Предсједник Владе не може бити из истог конститутивног народа као предсједник Кантона. Предсједник Владе и замјеник предсједника Владе не могу бити из истог конститутивног народа.

Члан 50.

Владу Кантона именује предсједник Кантона, уз сагласност замјеника предсједника Кантона, након консултација са предсједником Владе или са кандидатом за ту дужност, а потврђује је Скупштина Кантона двотрећинском већином. Свако упражњено мјесто попуњава се истим поступком.

Члан 51.

Влада Кантона се може смијенити било одлуком председника Кантона, уз сагласност замјеника председника или изгласавањем неповјерења Влади двотрећинском већином гласова у Скупштини Кантона. Председник Кантона, уз сагласност са замјеником председника Кантона, смјењује ministre и замјенике министара на приједлог председника Владе, уз потврђивање Скупштине двотрећинском већином.

Члан 52.

Организација Владе Кантона уређује се у складу са овим уставом и законом Кантона. Владу чини једнак број чланова из реда бошњачког и хрватског народа, као и одређени број чланова који чине остали. Сваки министар има замјеника који није из реда истог конститутивног народа у односу на министра.

Члан 53.

Влада Кантона надлежна је за:

- а) провођење кантоналне политике и предлагање и извршавање кантоналних закона и других прописа
- б) извршавање одлука сваког кантоналног или федералног суда и вршење сваке друге надлежности повјерене Кантону од федералне власти
- ц) припрему приједлога буџета
- д) осигурање сарадње Владе Кантона и омбудсмана
- е) надзор над истрагом и кривичним гоњењем у вези са кршењем кантоналних закона, као и над кантоналном полицијом
- ф) осигурање да национална структура полиције одражава националну структуру становништва Кантона, с тим да национална структура полиције сваке општине мора одражавати националну структуру становништва те општине
- г) вршење других надлежности утврђених овим уставом

Члан 54.

Председник Владе одговоран је за:

- а) провођење политике и извршавање кантоналних прописа, укључујући осигурање извршавања одлука кантоналних судова
- б) предлагање и давање препорука из области кантоналног законодавства
- ц) припремање буџетских приједлога Скупштини Кантона

д) за друга питања утврђена овим уставом и законом Кантона

Члан 55.

Замјеник председника Владе одговоран је за:

- а) помагање председнику Владе у провођењу политике и извршавању кантоналних прописа
- б) вршење дужности председника Владе када овај није у могућности вршити своју дужност или када је мјесто председника Владе упражњено, док нови председник Владе не преузме дужност

Члан 56.

Сваки министар одговоран је за:

а) провођење кантоналне политике и извршавање кантоналних закона из оквира надлежности свог министарства или извршавање задатака које му одреди председник Владе Кантона или замјеник председника Владе

б) предлагање и давање препорука у вези са прописима из оквира надлежности свог министарства или према задатку који му одреди председник Владе Кантона или замјеник председника Владе

ц) руковођење, координирање и надзирање активности свог министарства

д) давање упутстава, инструкција, наредби и доношење прописа у циљу омогућавања извршавања закона из надлежности његовог министарства и оних које му повјери председник Владе Кантона или замјеник председника Владе, у складу са овим уставом и законима Кантона

е) припремање, објашњавање и анализирање буџетских приједлога из надлежности свог министарства или вршење других задатака на захтјев председника Владе Кантона или замјеника председника Владе

ф) одговарање на питања посланика у Скупштини Кантона из надлежности свог министарства и извршавање сваког другог задатка који му повјери председник Владе Кантона или замјеник председника Владе

г) помагање председнику или замјенику председника Владе Кантона у вођењу политике и извршавању закона Кантона.

Замјеник министра надлежан је за:

а) помагање министру у провођењу политике и извршавању закона Кантона

б) помагање министру у провођењу осталих функција утврђених у ставу 1. овог члана

ц) замјењивање министра уколико исти није у могућности обављати своју функцију, или ако је мјесто министра упражњено док нови министар не преузме дужност

3. Имунитет

Члан 57.

Предсједник Кантона и замјеник предсједника Кантона, предсједник и замјеник предсједника Владе и министри не могу бити кривично гоњени нити одговорни у грађанском поступку за било коју радњу учињену у вршењу своје функције.

Ц. СУДСКА ВЛАСТ КАНТОНА

Члан 58.

Судску функцију у Кантону врше Суд Кантона и општински судови.

Члан 59.

Суд Кантона је надлежан да:

- одлучује по жалбама на одлуке општинских судова
- рјешава у првом степену у кривичним и грађанским стварима утврђеним законом Кантона
- одлучује у случајевима утврђеним овим уставом и
- врши друге надлежности у складу са законом Кантона

Члан 60.

Одлуке Суда Кантона донесене по жалбама на одлуке општинских судова су коначне и обавезујуће, осим ако се ради о питањима која се тичу Устава Федерације, закона и других прописа Федерације. Пресуде као и рјешења Суда Кантона која се односе на жалбе поднесене у складу са ставом 1. овог члана посебно су обавезујуће за стране у поступку као и за суд на чије је одлуке жалба изјављена.

Члан 61.

Када рјешава по хитном поступку по одредбама члана 38. овог устава, Суд Кантона је дужан одлуку донијети у року од седам дана.

Члан 62.

Судска власт у Кантону је самостална и независна, и врши се на основу устава и закона Федерације и Кантона.

Члан 63.

Судови у Кантону осигуравају једнак положај свим странама у судским поступцима.

Члан 64.

Судски поступци јавни су, уколико за одређене изузетне ситуације законом није другачије одређено.

Члан 65.

Скупштина Кантона може, у складу са законом Федерације, прописати допунска правила о организацији и управљању Судом Кантона и општинским судовима. У складу са правилима из претходног става сваки суд утврђује своју унутрашњу организацију и у вези са тим ће донијети допунска правила. Број судија се утврђује законом Кантона, према потребама.

Члан 66.

Судије Суда Кантона предлаже предсједник Кантона уз сагласност са замјеником предсједника Кантона, из редова угледних правника, а бира их Скупштина Кантона већином гласова, с тим да национална структура Суда у цјелини одражава националну структуру становништва Кантона.

Члан 67.

Судије Суда Кантона бит ће у служби до доби од 70 година, уколико не поднесу оставку или не буду смијењени консензусом судија Врховног суда Федерације.

Услови службе бит ће одређени посебним законом Кантона. Плаћа и друге накнаде судија не могу бити умањене током њихове службе. Предсједнику Суда Кантона може се утврдити додатна накнада.

Члан 68.

Суд Кантона бира предсједника Суда из реда судија тог суда у складу са законом.

VI. ОПШТИНСКЕ ВЛАСТИ

1. Опште одредбе

Члан 69.

У општини се остварује локална самоуправа. Локална самоуправа остварује се вршењем послова из надлежности утврђених овим законом и законом Кантона.

Послови локалне самоуправе су:

а) доношење прописа о кориштењу локалног земљишта у оквиру зонирања утврђеног законом Кантона

б) доношење прописа о унапређивању локалног пословања и добротворних активности

ц) доношење прописа о локалним постројењима за производњу енергије и осигурање њихове доступности

д) провођење социјалне политике и успостава служби социјалне заштите, а нарочито служби о бризи о старим, изнемоглим и сиромашним грађанима

е) изградњу и одржавање локалне инфраструктуре

ф) управљање општинским добрима и добрима која служе за задовољавање јавних потреба (паркови, игралишта и сл.)

г) хигијену и локално јавно здравље

х) погребну службу

Члан 70.

Општина има статут.

Статут општине и други прописи општине морају бити у складу са Уставом Федерације, овим уставом и кантоналним законодавством.

Члан 71.

Општине су надлежне за вршење послова локалне самоуправе у складу са Уставом и законом.

У вршењу своје надлежности општине:

а) подузимају све потребне мјере у циљу осигурања заштите права и слобода утврђених у Уставу и у инструментима наведеним у Анексу Устава Федерације

б) воде рачуна о националној структури становништва општине

2. Општинско вијеће

Члан 72.

Свака општина има општинско вијеће.

Члан 73.

Општинско вијеће има од 15 до 31 вијећника. Број вијећника утврдит ће се статутом општине.

Члан 74.

Мандат чланова општинског вијећа је двије године.

Члан 75.

Општинске вијећнике бирају, демократским путем, бирачи на непосредним и тајним изборима на цијелом подручју општине. Сваки бирач има право гласати за било коју регистровану странку и бити биран за вијећника. Свака политичка странка ће добити број вијећничких мјеста сразмјерно проценту освојених од укупног броја гласова.

Члан 76.

Општинско вијеће:

а) припрема и двотрећинском већином гласова усваја статут општине

б) бира и смјењује општинског начелника

ц) усваја општински буџет и доноси прописе о опорезивању, и на друге начине осигурава потребно финансирање које није осигурала кантонална или федерална власт

д) доноси пословник о свом раду

е) доноси друге прописе у извршавању општинских надлежности

Члан 77.

Општинско вијеће засједа јавно, осим у изузетним случајевима предвиђеним његовим пословником, и води записнике о донесеним одлукама.

Члан 78.

Општински прописи ступају на снагу као што је у њима прописано, али не прије него што буду објављени у службеним новинама општине.

Члан 79.

Статутом општине се утврђује поступак и избор предсједавајућег општинског вијећа.

3. Општински начелник

Члан 80.

Свака општина има општинског начелника.

Члан 81.

Општинског начелника бира општинско вијеће између више кандидата на основу програма којег поднесу кандидати. Општинско вијеће ће омогућити представљање кандидата и њихових програма грађанима општине. Ближе одредбе о избору општинског начелника се прописују статутом општине.

Члан 82.

Нespoјиве су функције општинског начелника и општинског вијећника.

Члан 83.

Општински начелник овлаштен је за:

- а) провођење општинске политике, извршавање општинских прописа, и делегираних или пренесених надлежности општини од кантоналне и федералне власти
- б) осигурање сарадње општинских службеника са омбудсманима
- ц) подношење извјештаја општинском вијећу и јавности о провођењу општинске политике и својим активностима
- д) бригу о организацији општинске управе и њеном раду

- е) руковођење радом општинских служби и општинских службеника
- ф) именовање и смјењивање општинских службеника
- г) консултације за избор судија општинског суда
- х) припремање приједлога које разматра општинско вијеће и
- и) врши друге надлежности утврђене законом и статутом општине

4. Општински судови

Члан 84.

Општински судови оснивају се законом Кантона. Финансирање општинских суда врши се из буџета Кантона.

Члан 85.

Општински суд се оснива за подручје општине. За двије или више општина се може основати један општински суд.

Члан 86.

Општински судови имају изворну надлежност за све грађанске и кривичне ствари, осим ако Уставом Федерације, овим уставом, законом Федерације или законом Кантона дио изворне надлежности није пренесен на неки други суд.

Члан 87.

Судије општинских суда именује предсједник Суда Кантона, након консултација са општинским начелником.

Члан 88.

Општинске судије бит ће у служби до доби од 70 година, осим ако не поднесу оставку или не буду смијењени консензусом судија Суда Кантона.

Члан 89.

Услови службе општинских судија бит ће одређени кантоналним законом. Плаће и остале накнаде судија се утврђују посебним законом и не могу бити умањене током службе у општинским судовима.

VII. АМАНДМАНИ НА УСТАВ

Члан 90.

Амандмане на Устав може предлагати предсједник Кантона (у сагласности са замјеником предсједник Кантона), Влада Кантона, већина посланика у Скупштини или већина бошњачких и хрватских посланика у Скупштини Кантона. Предложени амандман на Устав неће се коначно разматрати у Скупштини Кантона прије истека рока од двије седмице након што је први пут био поднесен. Предложени амандман усваја се двотрећинском већином посланика у Скупштини Кантона.

Члан 91.

Ниједним амандманом на Устав не могу се укинути нити умањити ниједно од права и слобода утврђених у члану ИИ. А. 1. до 7. Устава Федерације нити промијенити овај члан Устава.

VIII. УСВАЈАЊЕ И СТУПАЊЕ НА СНАГУ УСТАВА И ПРИЈЕЛАЗНА РЈЕШЕЊА

Члан 92.

Устав Кантона усвојит ће и прогласити Скупштина Кантона у пријелазном периоду, која се састоји од 5 одборника из сваке скупштине општине, који ће бити изабрани од стране и између одборника скупштине општине изабраних 1990. године, чији су мандати још увијек важећи. Усвајање Устава захтијева двотрећинску већину Скупштине у пријелазном периоду, укључујући консензус између већине посланика бошњачке националности и већине посланика хрватске националности. Овај устав ступа на снагу у поноћ оног дана када га усвоји Скупштина у пријелазном периоду.

Члан 93.

Скупштина Кантона у пријелазном периоду:

- а) усваја Устав Кантона у складу са чланом ВИИ. 1. Устава Федерације
- б) бира предсједника Кантона у пријелазном периоду и замјеника предсједника Кантона, и Владу Кантона у пријелазном периоду

Члан 94.

До првог сазива Скупштине Кантона, њене функције, према овом уставу врши Скупштина Кантона у пријелазном периоду. Чим овај устав ступи на снагу, Скупштина Кантона у пријелазном периоду бира председника и замјеника председника Кантона у пријелазном периоду.

Председник Кантона у пријелазном периоду уз сагласност замјеника председника Кантона, одмах након тога, предлаже Владу Кантона у пријелазном периоду и именује судије Суда Кантона у пријелазном периоду. Председник Кантона и замјеник председника Кантона и чланови Владе Кантона у пријелазном периоду врше дужности одговарајућих сталних функционера у складу са овим уставом, док не буду замијењени функционерима изабраним или именованим у складу са овим уставом. Скупштина Кантона у пријелазном периоду у року од десет дана изабрат ће све друге органе у пријелазном периоду у складу са Уставом Федерације и овим уставом.

Одборници у свакој скупштини општине изабрани 1990. године чији су мандати још увијек важећи, у најкраћем року, изабрат ће општинска тијела у пријелазном периоду у складу са Уставом Федерације и овим уставом.

Члан 95.

У року од двије седмице након првог сазива, Скупштина Кантона ће изабрати председника и замјеника председника Кантона. У року од двије седмице након избора, председник Кантона, уз сагласност замјеника, именоват ће Владу Кантона, а Скупштина Кантона ће размотрити именоване Владе по хитном поступку. Ниједна особа осуђена за ратне злочине или против које је покренут судски поступак због почињених злочина, не може бити изабрана ни на једну јавну функцију у Кантону.

Члан 96.

Објављени резултати пописа становништва из 1991. године користит ће се у прорачунима који захтијевају податке о становништву.

Број: 01/1-002-299/96
28. марта 1996.
Травник

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ СКУПШТИНЕ
СРЕДЊОБОСАНСКОГ КАНТОНА

Мидхат Караџић, с. р.

На основу члана 90. Устава Средњобосанског кантона, Скупштина Средњобосанског кантона, на приједлог Владе, на 4. сједници од 03. 06. 1997. године, доноси

**АМАНДМАН I.
НА УСТАВ СРЕДЊОБОСАНСКОГ КАНТОНА²**

У Уставу Средњобосанског кантона мијења се члан 73. став 1. Устава, тако да гласи:

"Општинско вијеће има од 15 до 30 вијећника."

Овај амандман ступа на снагу одмах, а објавит ће се у "Службеним новинама Средњобосанског кантона".

Број: 01/1-012-2006/97
3. јуна 1997.
Травник

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ СКУПШТИНЕ
Енвер Шабић, с. р.

² Објављен у "Службеним новинама Средњобосанског кантона", број 5/97

На основу члана 90. Устава Средњобосанског кантона, Скупштина Средњобосанског кантона, на приједлог Владе, на В. сједници од 31. 07. 1997. године, доноси

**АМАНДМАН II.
НА УСТАВ СРЕДЊОБОСАНСКОГ КАНТОНА³**

I. У Уставу Средњобосанског кантона мијења се члан 25. Устава, тако да гласи:

"Скупштина Кантона састоји се од 50 заступника."

II. Овај амандман ступа на снагу даном расписивања избора за Скупштину Кантона, а објавит ће се у "Службеним новинама Средњобосанског кантона".

Број: 01/1-012-2271/97
31. јула 1997.
Травник

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ СКУПШТИНЕ

Енвер Шабић, с. р.

³ Објављен у "Службеним новинама Средњобосанског кантона", број 6/97

На основу члана 90. Устава Средњобосанског кантона, Скупштина Средњобосанског кантона, на приједлог Владе, на сједници од 31. 07. 1997. године, доноси

АМАНДМАН III. НА УСТАВ СРЕДЊОБОСАНСКОГ КАНТОНА⁴

У Уставу Средњобосанског кантона, иза поглавља VI. Општинске власти, додаје се ново поглавље које гласи:

"VI. A – ГРАДСКЕ ВЛАСТИ

1. За подручје двије или више општина које су урбано и територијално повезане свакодневним потребама грађана, формира се град као јединица локалне управе и самоуправе, у складу са федералним законом.

Одговорности града обухваћају:

а) финансије и порезну политику, у складу са федералним и кантоналним законима

б) заједничку инфраструктуру

ц) урбанистичко планирање д) јавни промет

е) друге надлежности које граду повјери Кантон, односно које пренесу општине

2. Град има статут који мора бити у складу са федералним Уставом, кантоналним Уставом и кантоналним законодавством.

3. Град има градско вијеће чији састав чини једнак број вијећника из сваке општине, а број вијећника, поступак избора и трајање мандата утврђује се статутом. Градско вијеће не може имати мање од 15, нити више од 30 вијећника.

4. Градско вијеће:

а) припрема и двотрећинском већином усваја статут града

б) бира градоначелника

ц) доноси буџет града

д) доноси прописе у извршењу пренесених овлаштења и врши друга овлаштења утврђена статутом

5. Одговорност градоначелника је:

а) именовање и смјењивање градских функционера

б) провођење градске политике и извршење градских прописа

ц) осигурање сарадње градских функционера са омбудсменима

⁴ Објављен у "Службеним новинама Средњобосанског кантона", број 6/97

д) подношење извјештаја градском вијећу и јавности о провођењу градске политике

6. Град остварује приходе опорезивањем, задуживањем и на други начин, у складу са законом." Овај амандман ступа на снагу осмог дана по објављивању у "Службеним новинама Средњобосанског кантона".

Број: 01/1-012-2272/97

31. јула 1997.

Травник

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ СКУПШТИНЕ

Енвер Шабић, с. р.

На основу члана 41. а) и 90. Устава Средњобосанског кантона ("Службене новине Средњобосанског кантона", број 1/97), на приједлог Владе, Скупштина Средњобосанског кантона, на сједници 15. 01. 1998. године, доноси

АМАНДМАНЕ IV.–VIII. НА УСТАВ СРЕДЊОБОСАНСКОГ КАНТОНА⁵

АМАНДМАН IV.

У члану 18. додаје се нова алинеја н) која гласи: "заключивање међународних споразума уз претходну сагласност Парламента Федерације БиХ и Парламентарне скупштине БиХ, осим споразума оне врсте за које по закону Парламентарне скупштине БиХ њезина сагласност није потребна."

АМАНДМАН V.

Члан 42. мијења се и гласи:

"Предсједник Кантона и замјеник предсједника Кантона су шефови кантоналне извршне власти."

АМАНДМАН VI.

У члану 47. ставу 1. брише се алинеја е), а алинеја ф) постаје алинеја е), алинеја г) постаје алинеја ф), алинеја х) постаје алинеја г). Иза алинеја г) додаје се нови став који гласи:

"Споразуме с државама и међународним организацијама потписује и ратификује у име Кантона предсједник Кантона, уз сагласност замјеника предсједника Кантона. Споразуми ступају на снагу у Кантону само ако их одобри Скупштина Кантона уз претходну сагласност Парламента Федерације и Парламентарне скупштине БиХ, осим ако Скупштина Кантона, Парламент Федерације, односно Парламентарна скупштина БиХ нису својим законом предвидјели да за такве врсте међународних споразума није потребна таква сагласност."

АМАНДМАН VII.

У члану 47. додаје се нови став 3. који гласи: "Предсједник Кантона уз сагласност замјеника предсједника, а на приједлог Владе Кантона може отказати међународне споразуме

⁵ Објављени у "Службеним новинама Средњобосанског кантона", број 2/98

уколико им то допусти Парламентарна скупштина БиХ, а дужни су тако поступати када то захтијева Скупштина Кантона уз сагласност Парламента Федерације или по захтјеву Парламентарне скупштине БиХ."

АМАНДМАН VIII.

У члану 95. мијења се став 3. који гласи:

"Ниједна особа која издржава казну коју је изрекао Међународни суд за бившу Југославију и ниједна особа коју је оптужио Међународни суд за бившу Југославију, а која се не појави пред Судом по његову позиву, не може се кандидовати или вршити наменовану, изборну или неку другу јавну функцију на подручју Кантона." Ови амандмани ступају на снагу одмах, а објавит ће се у "Службеним новинама Средњобосанског кантона".

Број: 01/1-012-18/98

15. јануара 1998.

Травник

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ СКУПШТИНЕ

Јосип Боро, с. р.

На основу члана 90. Устава Средњобосанског кантона ("Службене новине Средњобосанског кантона", број 1/97), Скупштина Средњобосанског кантона, на сједници од 29. 7. 1998. године, доноси

**АМАНДМАН IX.
НА УСТАВ СРЕДЊОБОСАНСКОГ КАНТОНА⁶**

I. У члану 6. Устава Средњобосанског кантона додаје се став 2. који гласи:

"Травник, као сједиште Средњобосанског кантона, организиран ће се као градска заједница на основу истих принципа као и сједиште Херцеговачко-неретванског кантона."

II. Овај амандман ступа на снагу даном доношења, а објавит ће се у "Службеним новинама Средњобосанског кантона".

Број: 01/1-012-99/98
29. јула 1998.
Травник

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ СКУПШТИНЕ
Јосип Боро, с. р.

⁶ Објављен у "Службеним новинама Средњобосанског кантона", број 8/98

На основу члана 90. Устава Средњобосанског кантона ("Службене новине Средњобосанског кантона", број 1/97, 5/97, 6/97, 2/98, 7/98 и 8/98), и члана 171. Пословника о раду Скупштине Средњобосанског кантона ("Службене новине Средњобосанског кантона", број 1/97), на приједлог предсједника Кантона и замјеника предсједника Кантона, Скупштина Средњобосанског кантона је, на XIII сједници од 8. 8. 2000. године, донијела

АМАНДМАН XI. НА УСТАВ СРЕДЊОБОСАНСКОГ КАНТОНА⁷

I. Члан 25. Устава Средњобосанског кантона мијења се и гласи: "Скупштина Кантона састоји се од 29 заступника."

II. Овај амандман ступа на снагу даном доношења, а примјењиват ће се од дана расписивања избора за Скупштину Средњобосанског кантона.

III. Овај амандман објавити у "Службеним новинама Средњобосанског кантона".

Број: 01-01-219/2000
8. августа 2000.

Травник

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ СКУПШТИНЕ

Зоран Марић, с. р.

⁷Објављен у "Службеним новинама Средњобосанског кантона", број 10/2000

На основу члана 41. става 1. тачке а) и члана 90. Устава Средњобосанског кантона ("Службене новине Средњобосанског кантона", број: 1/97, 5/97, 6/97, 2/98, 7/98 – исправка, 8/98 и 10/2000), на приједлог Владе Средњобосанског кантона, Скупштина Средњобосанског кантона је, на IV сједници од 26. јуна 2003. године, донијела

АМАНДМАНЕ ОД XI. ДО LXIII. НА УСТАВ СРЕДЊОБОСАНСКОГ КАНТОНА⁸

Амандман XI.

У уводу Устава Средњобосанског кантона (у даљњем тексту: Устав) ријечи: "хрватског и бошњачког народа, као и осталих грађана БиХ" на хрватском језику, и ријечи: "бошњачког и хрватског народа, као и осталих грађана Босне и Херцеговине" на босанском језику, замјењују се ријечима: "бошњачког, хрватског и српског народа, као конститутивних народа, скупа с осталима и грађани Средњобосанског кантона".

Амандман XII.

Члан 1. мијења се и гласи:

"Хрвати, Срби и Бошњаци, као конститутивни народи, скупа с осталима и грађани Средњобосанског кантона (у даљњем тексту: Кантон) остварују своја уставна права у Кантону, Федерацији Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Федерација) и Босни и Херцеговини у складу с овим уставом, Уставом Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Устав Федерације) и Уставом Босне и Херцеговине."

Амандман XIII.

Члан 4. мијења се и гласи:

"Састав свих органа у Кантону и јединицама локалне самоуправе мора одражавати национални састав становништва Кантона, односно јединице локалне самоуправе по попису становништва из 1991. године док се Анекс 7. у потпуности не проведе (у даљњем тексту: по попису из 1991. године док се Анекс 7. у потпуности не проведе), у складу са Законом о државној служби Босне и Херцеговине."

⁸Објављени у "Службеним новинама Средњобосанског кантона", број 8/03

Амандман XIV.

Став 2. члана 6., допуњен Амандманом IX. на Устав Средњобосанског кантона, брише се.

Амандман XV.

Став 3. члана 7. мијења се и гласи:

"За прихваћање симбола потребна је проста већина укупног броја гласова у Скупштини Средњобосанског кантона (у даљем тексту: Скупштина Кантона), укључујући већину гласова унутар сваког од клубова заступника конститутивних народа."

Амандман XVI.

Ставови 1. и 2. члана 8. мијењају се и гласе:

"Службени језици у Кантону су: српски језик, босански језик и хрватски језик.

Службена писма су латиница и ћирилица."

Амандман XVII.

У ставу 1. члана 9. додаје се тачка ц) која гласи:

"ц) осигурава да конститутивни народи и група осталих буду пропорционално заступљени у кантоналним органима управе по попису из 1991. године док се Анекс 7. у потпуности не проведе".

Амандман XVIII.

У тачки д) члана 19. иза ријечи "инфраструктуру" додају се ријечи: "у складу с Уставом Босне и Херцеговине" и у тачки ф) иза ријечи "држављанству" додају се ријечи: "и путним исправама држављана Босне и Херцеговине с подручја Федерације те о боравку и кретању странаца", а тачка г) брише се.

Амандман XIX.

У ставу 2. члана 21. иза ријечи: "двотрећинском већином гласова" додају се ријечи: "у Скупштини Кантона" и ставља се тачка, а остатак реченице брише се.

Амандман XX.

У ставу 1. члана 23. ријеч "ће" замјењује се ријечју "може".

Амандман XXI.

Члан 25., мијењан амандманима II. и X. на Устав, мијења се и гласи:

"Скупштина Кантона састоји се од 30 заступника."

Амандман XXII.

Члан 26. мијења се и гласи:

"Национални састав заступника у Скупштини Кантона одражава национални састав становништва, а на основу општих и слободних избора и изборних резултата."

Амандман XXIII.

Члан 27. мијења се и гласи:

"Заступници у Скупштини Кантона имају четворогодишњи мандат."

Амандман XXIV.

Став 2. члана 30. мијења се и гласи:

"Нespoјиве су функције заступника у Скупштини Кантона с функцијом премијера Кантона, члана Владе Кантона и носилаца правосудних функција."

Амандман XXV.

Члан 32. мијења се и гласи:

"Клуб заступника конститутивног народа оснива се у Скупштини Кантона уз услов да у Скупштини Кантона постоји најмање један заступник тог конститутивног народа. Сваки клуб заступника конститутивних народа предлаже једног кандидата из реда својих чланова за избор на функцију предједавајућег Скупштине Кантона или замјеника предједавајућег Скупштине Кантона, које потврђује Скупштина Кантона. Скупштина Кантона потврђује кандидате из претходнога става већином гласова, у складу с Пословником о раду Скупштине Средњобосанског кантона. Ако један конститутивни народ није заступљен у Скупштини Кантона, једно од мјеста за функцију замјеника предједавајућег Скупштине Кантона остат ће слободно. Кандидати из става 3. овога члана које потврди Скупштина Кантона одлучују између себе ко ће од њих бити предједавајући Скупштине Кантона."

Иза члана 32. додаје се члан 32а. који гласи:

"Члан 32а.

Предсједавајући Скупштине Кантона надлежан је:

а) за представљање и заступање законодавне власти – Скупштине Кантона

б) за именовање кандидата на дужност премијера Кантона, уз консултације са замјеницима предсједавајућег Скупштине Кантона

ц) за припремање и сазивање сједница Скупштине Кантона те предсједавање сједницама Скупштине Кантона

д) за праћење остварења програма рада Скупштине Кантона и извјештавање Скупштине Кантона о томе

е) за примјењивање Пословника о раду Скупштине Кантона

ф) за остваривање права и дужности заступника у Скупштини Кантона у вези с обављањем њихове функције из надлежности Скупштине Кантона

г) за остваривање сарадње Скупштине Кантона с надлежним органима и организацијама у питањима из надлежности Скупштине Кантона

х) за упућивање припремљених текстова закона, других прописа те извјештаја, анализа и других аката на расправу надлежним радним тијелима Скупштине Кантона

и) за потписивање аката које донесе Скупштина Кантона

ј) за доношење указа о проглашењу закона

к) за обављање других послова одређених овим уставом, законом и Пословником о раду Скупштине Средњобосанског кантона
У овим пословима предсједавајућем Скупштине Кантона помажу замјеници предсједавајућег Скупштине Кантона. У случају спријечености предсједавајућег Скупштине Кантона, замјењује га један од замјеника предсједавајућег Скупштине Кантона."

Амандман XXVII.

Члан 36. мијења се и гласи:

"Заступници у Скупштини Кантона не подлијежу кривичној нити грађанској одговорности за радње које чине у оквиру својих функција у Скупштини Кантона."

Амандман XXVIII.

Иза члана 37. додаје се нови поднаслов:

"2а. Механизам заштите виталног националног интереса".

Амандман XXIX.

Члан 38. мијења се и гласи:

"Листу виталних националних интереса конститутивних народа у Скупштини Кантона чине:

- остваривање права конститутивних народа да буду адекватно заступљени у законодавним, извршним и правосудним органима власти

- идентитет једног конститутивног народа

- уставни амандмани

- организација органа јавне власти

- једнака права конститутивних народа у процесу доношења одлука

- образовање, вјероисповијест, језик, његовање културе и традиције те културно наслијеђе

- територијална организација

- систем јавног информисања

- и друга питања ако тако сматра двотрећинска већина једног од клубова заступника конститутивних народа у Скупштини Кантона

Ако предједавајући Скупштине Кантона и замјеник предједавајућег Скупштине Кантона, односно замјеници предједавајућег Скупштине Кантона тврде да приједлог закона, другог прописа или акта спада у листу виталних националних интереса утврђену у ставу 1. овога члана, за прихваћање тога закона, другог прописа или акта потребна је проста већина гласова унутар сваког од клубова конститутивних народа заступљених у Скупштини Кантона.

Предједавајући Скупштине Кантона и замјеници предједавајућег Скупштине Кантона дужни су одлучити у року од седам дана од дана пријема спада ли закон, други пропис или акт у листу из става 1. овога члана. Ако предједавајући Скупштине Кантона или један од замјеника предједавајућег Скупштине Кантона тврди да приједлог закона, другог прописа или акта спада у листу виталних националних интереса, двотрећинска већина гласова одговарајућег клуба једног од конститутивних народа Скупштине Кантона може прогласити да је ријеч о питању с листе виталних националних интереса."

Амандман XXX.

Члан 39. мијења се и гласи:

"У случају да двотрећинска већина гласова једног од клубова конститутивних народа у Скупштини Кантона одлучи да се неки

закон, други пропис или акт односи на витални национални интерес, за прихваћање тога закона, другог прописа или акта потребна је проста већина гласова унутар сваког од клубова конститутивних народа заступљених у Скупштини Кантона. Ако се не може постићи већина из претходнога става, питање се просљеђује Уставном суду Федерације Босне и Херцеговине који доноси коначну одлуку о томе односи ли се закон, други пропис или акт на витални национални интерес конститутивног народа.

Ако Уставни суд Федерације Босне и Херцеговине одлучи да се ради о виталном националном интересу конститутивног народа, закон, други пропис или акт сматра се неприхваћеним и враћа предлагачу који треба покренути нову процедуру. У случају из претходнога става, предлагач не може поднијети исти текст закона, другог прописа или акта. Ако Уставни суд Федерације Босне и Херцеговине одлучи да се не ради о виталном националном интересу, закон, други пропис или акт сматра се прихваћеним или се прихваћа простом већином гласова."

Амандман XXXI.

Члан 40. брише се.

Амандман XXXII.

У члану 41. иза ријечи: "Скупштина Кантона" ставља се двотачка. У истоме члану тачке б), д) и е) бришу се, а тачка ј) мијења се и гласи: "ј) може водити истраге и у ту сврху може захтијевати прибављање доказа у виду исправа и исказа свједока". Тачке од ф) до л) истога члана постају тачке од ц) до и).

Амандман XXXIII.

У Уставу иза наслова: "Б. ИЗВРШНА ВЛАСТ КАНТОНА" поднаслов "1. Предсједник и замјеник предсједника Кантона", члан 42., с Амандманом В. на Устав Средњобосанског кантона, чланови: 43., 44., 45., 46., члан 47., с амандманима VI. и VII. на Устав, и члан 48. бришу се.

Амандман XXXIV.

У Уставу, иза наслова: "Б. ИЗВРШНА ВЛАСТ КАНТОНА" у поднаслову "2. Влада Кантона" број "2." замјењује се бројем "1.", а у поднаслову "3. Имунитет" број "3." замјењује се бројем "2."

Амандман XXXV.

Члан 49. мијења се и гласи:

"Владу Средњобосанског кантона (у даљњем тексту: Влада Кантона) чине премијер Кантона и министри. Конститутивни народи и припадници осталих бит ће пропорционално заступљени у Влади Кантона. Таква заступљеност одражаваћ ће попис из 1991. године док се Анекс 7. у потпуности не проведе."

Амандман XXXVI.

Члан 50. мијења се и гласи:

"Кандидата за функцију премијера Кантона именује предсједавајући Скупштине Кантона уз консултације са замјеницима предсједавајућег Скупштине Кантона. Кандидат за функцију премијера Кантона предлаже министре. Министри немају замјенике."

Амандман XXXVII.

Члан 51. мијења се и гласи:

"Владу Кантона потврђује Скупштина Кантона двотрећинском већином гласова. Влада Кантона преузима дужност након што њено именовање потврди Скупштина Кантона. Ако Скупштина Кантона не потврди Владу Кантона, предсједавајући Скупштине Кантона, уз консултације са замјеницима предсједавајућег Скупштине Кантона, поновно ће поступити у складу с чланом 50. Устава Кантона."

Амандман XXXVIII.

Члан 52. мијења се и гласи:

"Премијер Кантона одговоран је Скупштини Кантона. Министри су одговорни премијеру Кантона и Скупштини Кантона. Премијер Кантона предлаже смјењивање министара. Одлуку о приједлогу премијера Кантона, из претходнога става, доноси Скупштина Кантона двотрећинском већином гласова. Министри сnose крајњу одговорност за рад министарства на чијем су челу. Влада Кантона подноси оставку ако јој Скупштина Кантона изгласа неповјерење двотрећинском већином."

Амандман XXXIX.

Иза члана 52. додаје се члан 52а. који гласи:

"Члан 52а.

Организација, састав, број чланова Владе Кантона те њихове надлежности и овлашћења уређују се законом Кантона, у складу с овим уставом."

Амандман ХL.

У тачки е) става 1. члана 53. бришу се ријечи: "над истрагом и кривичним гоњењем у вези с кршењем кантоналних закона, као и", те додаје тачка г) која гласи:

"г) разматрање извјештаја омбудсмана и омогућавање услова за њихов рад" а досадашња тачка г) постаје тачка х). У истом члану додаје се став 2. који гласи:

"Све одлуке Владе Кантона доносе се простом већином гласова присутних који гласају."

Амандман ХLl.

У члану 54. додаје се нови став 1. који гласи:

"Премијер Кантона надлежан је:

а) за представљање и заступање извршне власти – Владе Кантона

б) за предлагање именованја и смјењивања министара

ц) за подношење захтјева Уставном суду Федерације Босне и Херцеговине у складу с чланом ИВ.Ц.10. (2) (б) и (д) Устава Федерације

д) за потписивање споразума с државама и међународним организацијама који ступају на снагу у Кантону само ако их одобри Скупштина Кантона, уз претходну сагласност Парламента Федерације Босне и Херцеговине и Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, осим ако су Скупштина Кантона, Парламент Федерације Босне и Херцеговине, односно Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине својим законом предвидјели да за ту врсту међународних споразума није потребна таква сагласност

е) за отказивање међународних споразума ако му то допусти Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, а дужан је тако поступити када то захтијева Скупштина Кантона уз сагласност Парламента Федерације Босне и Херцеговине или на захтјев Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине"

У тачки а) става 1. ријеч "кантоналних" брише се. Досадашњи став 1. постаје став 2.

Амандман ХLll.

Члан 55. брише се.

Амандман XLIII.

У ставу 1. члана 56. ријечи: "или замјеник предсједника Владе" бришу се. Став 2. истог члана брише се.

Амандман XLIV.

У члану 58. ријечи: "Суд Кантона" замјењују се ријечима: "Кантонални суд" и у даљњем тексту Устава, у одговарајућем падежу.

Амандман XLV.

Члан 59. мијења се и гласи:

"Кантонални суд има жалбену надлежност у односу на општинске судове у Кантону и првостепену надлежност у стварима које не спадају у надлежност општинских судова, те друге надлежности утврђене законом."

Амандман XLVI.

Члан 61. брише се.

Амандман XLVII.

Члан 66. мијења се и гласи:

"Судије Кантоналног суда, укључујући и предсједника Кантоналног суда, бира, именује, проводи дисциплински поступак и смјењује Високо судско и тужилачко вијеће Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Високо судско и тужилачко вијеће) у складу са законом."

Амандман XLVIII.

Члан 67. мијења се и гласи:

"Судије Кантоналног суда, осим резервних судија, именују се доживотно, осим ако не поднесу оставку, ако се не пензионишу или ако их с разлогом не смијени Високо судско и тужилачко вијеће у складу са законом Федерације. Судијама Кантоналног суда судијска функција може изузетно престати и као резултат процеса одабира након реорганизације кантоналних судова, за вријеме пријелазног периода, како се утврђује законом којим се оснива Високо судско и тужилачко вијеће.

Навршење старосне доби прописане за обавезни одлазак у пензију судија Кантоналног суда утврђује се законом Федерације. Услови за обављање функције, укључујући и имунитет, за судије

Кантоналног суда утврђују се законом Федерације. Плаћа и друге накнаде судији не могу бити умањене за вријеме обављања судијске функције, осим као посљедица дисциплинског поступка у складу са законом."

Амандман XLIX.

Члан 68. мијења се и гласи:

"Конститутивни народи и припадници осталих бит ће пропорционално заступљени у Кантоналном суду по попису из 1991. године док се Анекс 7. у потпуности не проведе."

Амандман L.

У ставу 2. члана 71. додаје се тачка ц) која гласи: "ц) осигуравају да конститутивни народи и група осталих буду пропорционално заступљени у општинским органима власти по попису из 1991. године док се Анекс 7. у потпуности не проведе."

Амандман LI.

Став 1. члана 73. брише се, а у ставу 2. иза ријечи "вијећника" додају се ријечи: "у општинском вијећу" те иза ријечи "општине" брише се тачка и додају ријечи: "у складу с Изборним законом Босне и Херцеговине."

Амандман LII.

У члану 74. ријеч "двје" замјењује се ријечју "четири".

Амандман LIII.

Тачка г) у ставу 1. члана 83. брише се, а тачке х) и и) постају тачке г) и х).

Амандман LIV.

У члану 86. ријечи: "дио изворне надлежности није пренесен" замјењују се ријечима: "неке изворне надлежности нису пренесене".

Амандман LV.

Члан 87. мијења се и гласи:

"Судије општинских судова, укључујући и предсједнике судова, бира, именује, проводи дисциплински поступак и смјењује Високо судско и тужилачко вијеће у складу са законом Федерације."

Амандман LVI.

Члан 88. мијења се и гласи:

"Судије општинских судова, осим резервних судија, именују се доживотно, осим ако не поднесу оставку, ако се не пензионишу или ако их не смијени Високо судско и тужилачко вијећа у складу са законом. Судијама општинских судова изузетно може престати судијска функција као резултат процеса одабира након реорганизације општинских судова, у пријелазном периоду, како се утврди законом којим се оснива Високо судско и тужилачко вијеће.

Навршење старосне доби прописане за обавезни одлазак у пензију судија општинских судова утврђује се законом. Услови за обављање судијске функције, укључујући и имунитет, за судије општинских судова утврђују се законом Федерације. Плаћа и друге накнаде судији не могу бити умањене за вријеме обављања судијске функције, осим као посљедица дисциплинског поступка у складу са законом."

Амандман LVII.

Члан 89. мијења се и гласи:

"У општинским судовима конститутивни народи и група осталих бит ће пропорционално заступљени по попису из 1991. године док се Анекс 7. у потпуности не проведе."

Амандман LVIII.

У Амандману III. на Устав Средњобосанског кантона иза поглавља VI. А - ГРАДСКЕ ВЛАСТИ додају се ријечи: "Члан 89а."

Амандман LIX.

Иза члана 89а. додаје се поглавље: "VI. Б - РАСПОДЈЕЛА КЉУЧНИХ ФУНКЦИЈА У СТРУКТУРИ КАНТОНАЛНЕ ВЛАСТИ" и члан 89б. који гласи:

"Члан 89б.

Премијер Кантона и предсједавајући Скупштине Кантона не могу бити из реда истог конститутивног народа. Предсједник Кантоналног суда и главни кантонални тужилац не могу бити из реда истог конститутивног народа."

Амандман LX.

Став 1. члана 90. мијења се и гласи:

"Амандмане на Устав Кантона могу предлагати Влада Кантона, већина заступника у Скупштини Кантона и већина заступника унутар клубова заступника конститутивних народа."

Амандман LXI.

У члану 96. брише се тачка и додају ријечи: "док се Анекс 7. у потпуности не проведе."

Амандман LXII.

Иза члана 96. додаје се члан 97. који гласи:

"Члан 97.

Устав Средњобосанског кантона ускладит ће се с Уставом Федерације Босне и Херцеговине до 19. јануара 2003. године. Кантонални закони, други прописи, акти и судска правила ускладит ће се с овим амандманима у року од године дана од усвајања уставних амандмана."

Амандман LXIII.

У уводном дијелу и цијелом тексту Устава на хрватском, српском и босанском језику редослијед набрајања конститутивних народа почиње абецедним редослиједом, а за свако сљедеће набрајање у тексту Устава користи се измјеничан редослијед. Ови амандмани ступају на снагу даном објављивања у "Службеним новинама Средњобосанског кантона".

Број: 01-01-240/03
26. јуна 2003.
Травник

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ СКУПШТИНЕ

Велимир Ваљан, с. р.

На основу члана 41. става 1. тачке а) и члана 90. Устава Средњобосанског кантона ("Службене новине Средњобосанског кантона", број: 1/97, 5/97, 6/97, 2/98, 7/98, 8/98, 10/2000 и 8/03), на приједлог Владе Средњобосанског кантона, Скупштина Средњобосанског кантона је, на XI сједници одржаној 16. фебруара 2004. године, донијела

**АМАНДМАН LXIV.
НА УСТАВ СРЕДЊОБОСАНСКОГ КАНТОНА⁹**

У уводном дијелу и у цијелом тексту Устава Средњобосанског кантона на хрватском језику ријеч "Жупаније" у одређеном падежу замјењује се ријечју "Кантона" у одговарајућем падежу. Овај амандман ступа на снагу даном објављивања у "Службеним новинама Средњобосанског кантона".

Број: 01-01-86/04
24. фебруара 2004.
Травник

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ СКУПШТИНЕ
Велимир Ваљан, с. р.

⁹ Објављен у "Службеним новинама Средњобосанског кантона", број 2/04

На основу члана 41. става 1. тачке а) и члана 90. Устава Средњобосанског кантона ("Службене новине Средњобосанског кантона", број: 1/97, 5/97, 6/97, 2/98, 7/98, 8/98, 10/2000, 8/03 и 2/04), на приједлог Владе Средњобосанског кантона, Скупштина Средњобосанског кантона, на ХВИ сједници одржаној 9. септембра 2004. године, доноси

АМАНДМАНЕ ОД ЛХВ. ДО ЛХИХ. НА УСТАВ СРЕДЊОБОСАНСКОГ КАНТОНА¹⁰

Амандман ЛХВ.

Члан 75. Устава Средњобосанског кантона мијења се и гласи: "Општинске вијећнике бирају бирачи, демократским путем, на непосредним и тајним изборима, на цијелом подручју општине, на начин утврђен законом. Сваки бирач, у складу са законом, може бити биран за општинскога вијећника."

Амандман LXVI.

У члану 76. у ставу 1. тачка б) брише се, а тачке ц), д) и е) постају тачке б), ц) и д).

Амандман LXVII.

У члану 80. иза става 1. додаје се став 2. који гласи: "Мандат општинскога начелника траје четири године."

Амандман LXVIII.

Члан 81. мијења се и гласи:

"Општинскога начелника бирају бирачи, демократским путем, на непосредним и тајним изборима, на цијелом подручју општине, на начин утврђен законом.

Сваки бирач, у складу са законом, може бити биран за општинскога начелника."

Амандман LXIX.

Члан 82. мијења се и гласи:

¹⁰ Објављени у "Службеним новинама Средњобосанског кантона", број 14/04

"Општински начелник и предсједавајући општинскога вијећа у општинама или општинским вијећима вишенационалнога састава не могу бити из реда истог конститутивног народа, односно из реда осталих, осим у општинама у којима један конститутивни народ чини више од 80% становника према посљедњем попису становништва у Босни и Херцеговини."

Ови амандмани ступају на снагу нареднога дана од дана објављивања у "Службеним новинама Средњобосанског кантона".

Број: 01-01-482/04
17. септембра 2004.
Травник

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ СКУПШТИНЕ

Велимир Ваљан, с. р.

На основу члана 152. Пословника о раду Скупштине Средњобосанског кантона ("Службене новине Средњобосанског кантона", број 1/97), а у складу са Закључцима Уставне комисије, потврђеним на XII. сједници Скупштине Средњобосанског кантона од 28. 5. 1998. године, доносим

ОДЛУКУ
о исправкама штампарских грешака¹¹

1. У тексту Устава Средњобосанског кантона ("Службене новине Средњобосанског кантона", број 1/97) исправљају се сљедеће штампарске грешке:

- у члану 41., у првој реченици, бришу се ријечи: "двотрећинском већином"

- у члану 90. ставу 2. бришу се ријечи: "двје седмице", а додају се ријечи "петнаест дана"

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеним новинама Средњобосанског кантона".

Број: 01/3-012-69/98
2. јуна 1998.
Травник

СЕКРЕТАР СКУПШТИНЕ
Џевад Дрино, с. р.

¹¹ Објављена у "Службеним новинама Средњобосанског кантона", број 7/98

S A D R Ź A J

Устав Средњобосанског кантона	2
Амандман I. на Устав Средњобосанског кантона	23
Амандман II. на Устав Средњобосанског кантона	24
Амандман III. на Устав Средњобосанског кантона	25
Амандмани IV.–VIII. на Устав Средњобосанског кантона	27
Амандман IX. на Устав Средњобосанског кантона	29
Амандман X. на Устав Средњобосанског кантона	30
Амандмани од XI. до LXIII. на Устав Средњобосанског кантона	31
Амандман LXIV. на Устав Средњобосанског кантона	43
Амандмани од LXV. до LXIX. на Устав Средњобосанског кантона	44
Одлука о исправкама штампарских грешака	46